การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ "ราชกัฏวิจัชิ ดรั้งที่ 3"

การพัฒนาบทเรียนคณิตศาสตร์กับนิเวศวิทยาบริเวณอ่าวนครศรีธรรมราช เพื่อการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์¹

Development of a lesson on Mathematic and Ecology in the Vicinity of Nakhorn Si Thamarat City to be used for curative learning

> เอมอร สิทธิรักษ์* อรอุมา รักษาชล** รัตติยา ถทธิช่วย**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาบทเรียนคณิตศาสตร์กับนิเวศวิทยาบริเวณอ่าวนครศรีธรรมราช เรื่อง ทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ โดยบูรณาการความรู้เกี่ยวกับ นิเวศวิทยาบริเวณอ่าวนครศรีธรรมราชกับบทเรียนคณิตศาสตร์ ให้สามารถเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันได้ 2) เพื่อ ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง ทศนิยม หลังการทดลองและ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อบทเรียนคณิตศาสตร์เรื่อง ทศนิยม ผู้วิจัยพัฒนาบทเรียนคณิตศาสตร์กับนิเวศวิทยาบริเวณอ่าว นครศรีธรรมราช เรื่อง ทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดท่าแพ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บทเรียน คณิตศาสตร์กับนิเวศวิทยาบริเวณอ่าวนครศรีธรรมราช เรื่อง ทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองเรื่อง ทศนิยม และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่ มีต่อบทเรียนคณิตศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของบทเรียนคณิตศาสตร์เรื่อง ทศนิยม มีประสิทธิภาพเท่ากับ 73.54/76.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง ทศนิยมของนักเรียนหลัง การทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญ 0.05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ บทเรียนคณิตศาสตร์เรื่อง ทศนิยมมีค่าเฉลี่ยเป็น 4.39 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

คำสำคัญ: บทเรียนคณิตศาสตร์, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์, ความพึงพอใจของนักเรียน

Email: aimon2527@gmail.com

-

^{*} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

^{**}อาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ "ราชภัฏวิจัย ดรั้งที่ 3"

ABSTRACT

The purpose of this research was to 1) developed mathematics lessons on decimal for elementary grade 6 with Integrated creative learning of Nakhon Si Thammarat Bay ecology in accordance with everyday life. 2) to study mathematics decimal lesson learning achievement. 3) to study satisfaction of students on mathematics decimal lesson. Mathematics decimal lesson on Nakhon Si Thammarat Bay for elementary grade 6 used to teach the 25 elementary students grade 6. Thapae Tample school Amphure Muang of Nakhon Si Thammarat learning achievement data in mathematics decimal lesson was taken from the test of learning achievement after teaching the lesson. The satisfaction of student toward mathematics decimal lesson were taken from the test of satisfaction of student on mathematics decimal lesson.

The results found that 1) efficiency of mathematics decimal lesson was 73.54/76.33 it is better than defining criteria 2) the learning achievement of mathematics decimal lesson after learning with of mathematics decimal lesson was average higher than 70% significantly 3) the satisfaction of student toward mathematics decimal lesson was average 4.39 in the high satisfaction level.

Keywords: Mathematic lessons, Achievement of Mathematics, The satisfaction of student

บทนำ

การดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนามนุษย์ให้เป็นบุคคลที่มี ความรู้ความสามารถ รู้จักคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และเป็นที่ยอมรับว่าคณิตศาสตร์เป็นปัจจัยสำคัญ ที่สุดในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ แม้ว่าวิชา คณิตศาสตร์จะมีความสำคัญมากก็ตาม แต่ปัจจุบัน สภาพการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ของไทยยังไม่ ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนคณิตศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าทุก กลุ่มประสบการณ์ ซึ่งสาเหตุอาจมีหลายประการ เช่น เกิดจากเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ซึ่งเป็นการคิด คำนวณความคิดรวบยอดและทักษะที่มีโครงสร้าง แสดงความเป็นเหตุเป็นผล สื่อความหมายโดยใช้ สัญลักษณ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรม จึงยากต่อการ เรียนรู้และทำความเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว (ยุพิน 2545) การจัดการเรียนการสอนของ ประเทศไทยนั้นจะไม่เน้นการนำคณิตศาสตร์ไปใช้ใน ชีวิตจริงและการแก้ปัญหาที่ไม่คุ้นเคยหรือแตกต่าง จากตัวอย่างในหนังสือเรียนซึ่งทำให้นักเรียนไทย

เรียนคณิตศาสตร์ไม่ประสบผลสำเร็จ ไม่สามารถนำ ความรู้ไปใช้ได้และไม่เห็นคุณค่าคณิตศาสตร์ เท่าที่ควร ชัยศักดิ์ ลีลาจรัสกุล (2542) กล่าวว่า ครู คณิตศาสตร์มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง ปรับเปลี่ยนวิธีสอนของตนเองให้เข้ากับยคสมัยใหม่ โดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางมีส่วนร่วมในการเรียน การสอนสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง เช่นเดียวกับ จิ ราภรณ์ ศิริทวี (2541) ที่กล่าวว่า ครต้องหาวิธีการ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพมีรูปแบบในการจัดกิจกรรมที่ หลากหลายเน้นทักษะกระบวนการเพื่อกระตุ้นให้ นักเรียนมีการเชื่อมโยงวิธีการเรียนรู้ในเนื้อหากับชีวิต จริง จากการศึกษาเรื่องความรู้สึกเชิงจำนวน (Number sense) โดยกรีโน (1991) กล่าวว่า ความรู้สึกเชิงจำนวนเป็นความสามารถพลิกแพลงที่ ประกอบด้วย การคิดคำนวณในใจได้อย่างเหมาะสม การประมาณค่า และการตัดสินเกี่ยวกับปริมาณโดย อาศัยการอ้างอิงเหตุผล จากเหตุผลดังกล่าวจึงเป็น แรงจูงใจให้คณะผู้วิจัยพัฒนาบทเรียนคณิตศาสตร์กับ นิเวศวิทยาบริเวณอ่าวนครศรีธรรมราช เพื่อการ เรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ เนื่องจากเนื้อหาในตัวอย่างที่ เห็นกันตามบทเรียนในแบบเรียนทั่วไปนั้นยังไม่ หลากหลายเท่าที่ควร ซึ่งจากงานวิจัยเกี่ยวกับค่าว นครศรีธรรมราชนั้นผู้วิจัยพบว่ามีค่าจำนวนต่างๆ มากมายที่เป็นทศนิยมทั้งที่เป็นหนึ่งตำแหน่ง สอง ตำแหน่ง และมากกว่านั้น ซึ่งแสดงดังข้อมูลที่ เกี่ยวข้องเหล่านี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นบริเวณอ่าว นครศรีธรรมราช นำมาเป็นโจทย์ปัญหาเพื่อเชื่อมโยง กับชีวิตประจำวันของนักเรียนด้วย ซึ่งหากนำมา สอดแทรกในบทเรียนคณิตศาสตร์ จะทำให้ผู้เรียนได้ เชื่อมโยงความรู้ของวิชาคณิตศาสตร์กับ ชีวิตประจำวันมองเห็นความเป็นรูปธรรมของ คณิตศาสตร์มากขึ้น และสามารถเชื่อมโยง คณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่นๆ ได้ เช่นเชื่อมโยง คณิตศาสตร์กับวิทยาศาสตร์ รวมทั้งสอดแทรกการ ใช้ความรู้สึกเชิงจำนวนด้านการประมาณค่าให้กับ นักเรียนในบทเรียนคณิตศาสตร์ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1. เพื่อพัฒนาบทเรียนคณิตศาสตร์กับ นิเวศวิทยาบริเวณอ่าวนครศรีธรรมราช เรื่อง ทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 2. เพื่อบูรณาการความรู้เกี่ยวกับ นิเวศวิทยาบริเวณอ่าวนครศรีธรรมราชกับบทเรียน คณิตศาสตร์ให้สามารถเชื่อมโยงกับชีวิต ประจำวัน ได้
- 3. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์หลังการทดลองเรื่อง ทศนิยม สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มี บทเรียนคณิตศาสตร์กับนิเวศวิทยาบริเวณอ่าว นครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการพัฒนาบทเรียนคณิตศาสตร์

ศึกษาจากเอกสาร ตำรา หลักสูตร แบบเรียนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจะสรุป ข้อมูลที่สำคัญมาเป็นกรอบแนวคิดในการทำวิจัย ข**ั้นตอนที่ 2** การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย บทเรียนคณิตศาสตร์กับนิเวศวิทยาบริเวณอ่าว นครศรีธรรมราชเรื่อง ทศนิยม ระดับประถมศึกษาปี ที่ 6 แบบทดสอบย่อยระหว่างเรียน แบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองเรื่อง ทศนิยม และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ บทเรียนคณิตศาสตร์

ขั้นตอนที่ 3 การทดลอง และการรวบรวม ข้อมูล

การนำเครื่องมือที่ผ่านขั้นตอนการหา ประสิทธิภาพไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และเก็บข้อมูลที่ ได้จากการทดลอง นำไปวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ ใช้

นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 3 ไปวิเคราะห์ หาผลตามสมมติฐานของการวิจัยด้วยสถิติที่ เหมาะสม และสรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

- 1. ประสิทธิภาพของบทเรียนคณิตศาสตร์ ที่สร้างขึ้นมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 70/70 โดยการ หาประสิทธิภาพของบทเรียนคณิตศาสตร์จากผล คะแนนที่นักเรียนตอบถูกจากการทำแบบทดสอบ ย่อยระหว่างเรียน E₁ มีค่าร้อยละ 73.54 และ ประสิทธิภาพของบทเรียนคณิตศาสตร์จากผล คะแนนที่นักเรียนตอบถูกจากการทำแบบทดสอบ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน E_2 มีค่าร้อย ละ 76.33 ดังนั้น ประสิทธิภาพของบทเรียน คณิตศาสตร์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 73.54/76.33 ซึ่ง สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 70/70 และสอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนี้การบูรณาการความรู้ เกี่ยวกับนิเวศวิทยาอ่าวนครศรีธรรมราชกับบทเรียน คณิตศาสตร์ได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านอยู่ในระดับดี และความพึงพอใจของนักเรียน ต่อบทเรียนอยู่ในระดับดีมาก
- 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ หลังทดลองเรื่อง ทศนิยม ซึ่งได้จากคะแนนในการทำ แบบทดสอบของนักเรียนจำนวน 25 คน คะแนนเต็ม 12 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย 9.16 คิดเป็นคะแนน

เฉลี่ยร้อยละ 76.33 อย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ซึ่ง สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อ บทเรียนคณิตศาสตร์ ซึ่งได้จากแบบประเมินความพึง พอใจของนักเรียน โดยนักเรียนมีค่าเฉลี่ยรวมคิดเป็น 4.39 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ซึ่งความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ภาษาที่ใช้มีความชัดเจนเข้าใจ ง่าย ค่าเฉลี่ย 4.66 และความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุดคือเนื้อหาบทเรียนมีการ บูรณาการกับ ศาสตร์อื่นๆ ค่าเฉลี่ย 4.14

จากการวิจัย พบว่า

1. บทเรียนคณิตศาสตร์ ที่สร้างขึ้นสามารถ นำข้อมูลนิเวศวิทยาบริเวณอ่าวนครศรีธรรมราชซึ่ง ข้อมูลดังกล่าวเป็นจำนวนทศนิยมมาสร้างเป็น บทเรียนเรื่อง ทศนิยม มีเนื้อหาประกอบด้วย การ บวกทศนิยม การลบทศนิยม การคูณทศนิยมและการ หารทศนิยม รวมทั้งมีโจทย์ปัญหาเกี่ยวกับทศนิยม ที่ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 และเน้นการประมาณค่าของคำตอบโดยใช้ความรู้สึก เชิงจำนวน ทำให้นักเรียนได้รู้จักทรัพยากรในท้องถิ่น ของตนเอง มีความเข้าใจในจำนวนทศนิยมที่ เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันอย่างแท้จริง นอกจากนี้ บทเรียนคณิตศาสตร์นี้ผ่านการประเมินโดย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านคณิตศาสตร์ 3 ท่าน จึงถือว่า บทเรียนคณิตศาสตร์เป็นบทเรียนเพื่อการเรียนรู้ อย่างสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้จัดการ เรียนการสอนได้ ในการหาประสิทธิภาพของบทเรียน คณิตศาสตร์ พบว่า นักเรียนสามารถทำคะแนนเฉลี่ย ของแบบทดสอบย่อยระหว่างเรียน และแบบทดสอบ หลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 73.54/76.33 สูงกว่า เกณฑ์ที่กำหนด 70/70 ซึ่งสอดคล้องกับ วราภรณ์ เสาวะพาน (2546) นงคราญ สุนทราวันต์ (2547) กนิษฐา มีสารพันธ์ (2550) และจิรัญญา สุราวุธ (2548)

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ หลังการทดลอง ซึ่งจากการสร้างบทเรียน คณิตศาสตร์ที่นำข้อมูลนิเวศวิทยาบริเวณอ่าว นครศรีธรรมราชมาใช้ในเนื้อหาเรื่อง ทศนิยม โดย เน้นการประมาณค่าของคำตอบโดยใช้ความรู้สึกเชิง จำนวน ทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการ คำนวณทศนิยม โดยการประมาณค่าของคำตอบไว้ ก่อนการคำนวณจริง เพื่อให้นักเรียนสามารถคำนวณ ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งผลคะแนนสอบเรื่องการบวกและ การลบทศนิยม การคูณทศนิยม การหารทศนิยม และแบบทดสอบเรื่องทศนิยม มีค่าเฉลี่ยร้อยละ เท่ากับ 84.00, 67.50, 66.50 และ 76.33 ตามลำดับ โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละสูงกว่าร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ซึ่ง สอดคล้องกับ วราภรณ์ เสาวะพาน (2546) กนิษฐา มีสารพันธ์ (2550) จิรัญญา สุราวุธ (2548) เอมอร อนุภัทรสกุล (2550) และพรศรี ซูศรี (2544, อ้างถึง ใน จันทรา อ่อนระหง, 2550)

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อบทเรียนคณิตศาสตร์ จากผลการ ประเมินความพึงพอใจปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยรวมของ ความพึงพอใจเป็น 4.39 อยู่ในระดับมีความพึงพอใจ มาก แสดงว่านักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียน ด้วยบทเรียนคณิตศาสตร์ที่ได้บูรณาการความรู้ใน ท้องถิ่นของตนเอง ทำให้การเรียนมีความแปลกใหม่ เร้าความสนใจ เกิดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ และ ช่วยให้นักเรียนมีความสำนึกรักบ้านเกิดของตนเองได้ อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ กนิษฐา มีสารพันธ์ (2550) เอมอร อนุภัทรสกุล (2550) และพรศรี ชูศรี (2544, อ้างถึงใน จันทรา อ่อนระหง, 2550)

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียน คณิตศาสตร์กับนิเวศวิทยาบริเวณอ่าว นครศรีธรรมราช เพื่อการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ มี ข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไป

ใช้

ควรนำผลการวิจัยเผยแพร่ให้แก้โรงเรียนใน บริเวณอ่าวนครศรีธรรมราชในการทำบทเรียน คณิตศาสตร์ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเรื่อง ทศนิยม เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่าง

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ "ราชภัฏวิจัย ดรั้งที่ 3"

สร้างสรรค์ สามารถบูรณาการการเรียนรู้กับศาสตร์ อื่นๆ ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ทศนิยม มากยิ่งขึ้น

- 2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป
- ควรมีการพัฒนาบทเรียนคณิตศาสตร์
 ในเนื้อหาอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความหลากหลาย
- 2) ควรศึกษาข้อมูลอื่น ๆ ในท้องถิ่น ของนักเรียน เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาบทเรียน คณิตศาสตร์

ทารประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ "ราชภัฏวิจัย ดรั้งที่ 3"

เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐา มีสารพันธ์. (2550). **การพัฒนาบทเรียนคณิตศาสตร์เสริมพื้นฐานวิชาแคลคูลัส 1-1 สำหรับนักศึกษา** คณะบริหารธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุ สภาลาดพร้าว.
- จิราภรณ์ ศิริทวี. 2541. **"เทคนิคการจัดกิจกรรมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ (Constructivism)."** สำนักงาน คณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ. **วารสารวิชาการ.** 1: 9
- จิรัญญา สุราวุธ. (2548). **การพัฒนาบทเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาของสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยสอดแทรกกลวิธีในการแก้โจทย์ปัญหา**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบรี.
- จันทรา อ่อนระหง. (2550). ผลการสอนแบบบูรณาการ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นสื่อ สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ "บ้านหลวงของเรา" สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4. วิทยานิพนธ์ คม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- ฉัตรชัย สังข์ผุด และ จันทิรา วงศ์วิเชียร (2552). **วัฒนธรรมอาหารและข้อมูลทางโภชนาการของทรัพยากร** ชีวภาพภายในชุมชนประมงอ่าวนครศรีธรรมราช. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ ราชภัฏวิจัย ครั้ง ที่ 2 จ.พิษณฺโลก. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลย์สงคราม.
- ชัยศักดิ์ สีลาจรัสกุล. (2542). **ชุดกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาการจัดค่ายคณิตศาสตร์.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เดอะมาสเตอร์ กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- วราภรณ์ เสาวะพาน. (2546). **การพัฒนาบทเรียนคณิตศาสตร์เรื่องเซตและการให้เหตุผลสำหรับนักเรียนชั้น** มัธยมศึกษาปีที่4 ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (คณิตศาสตร์) กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นงคราญ สุนทราวันต์. (2547). **การพัฒนาบทเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติ** และสามมิติเพื่อส่งเสริมความสามารถเชิงปริภูมิ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยุพิน พิพิธกุล. (2545). **การเรียนการสอนคณิตศาสตร์ยุคปฏิรูปการศึกษา.** คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ มหาวิทยาลัย.
- หัสชัย สิทธิรักษ์ และคณะ. (2552). **การจัดการความรู้นิเวศอ่าวนครศรีธรรมราชเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับ นักเรียนและชุมชน.**เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ ราชภัฏวิจัย ครั้งที่ 2 จ.พิษณุโลก. มหาวิทยาลัย ราชภัฏพิบูลย์สงคราม.
- เอมอร สิทธิรักษ์. (2547). **การพัฒนาสำนึกเกี่ยวกับจำนวนเรื่องเศษส่วนและทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6.** ปริญญานิพนธ์ศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนคริ นทรวิโรฒ.
- เอมอร อนุภัทรสกุล. (2550). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การวัดโดยใช้ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลดงเจริญ [วังจิ๋ว] กิง อำเภอดงเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- Greeno, James G. (1991). "Number Sense as Situated Knowing in a Conceptual Domain."

 Journal for Research in Mathematics Educations.
- Reys, Robert E. and oters. (1991). "Computational Estimation Performance and Strategies Used by Fifth and Eighth Grade Japanese Students." Journal for Research in Mathematics Education